

[Hans Hansen (Rørby).]

udtalt af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, nu skal ændres, der skal være et fast Kontrolraad paa 9 Medlemmer. Med Hensyn til den tekniske Opbygning har man foreslaaet, at Formanden ikke maa være knyttet til Erhvervslivet, og de øvrige Medlemmer af Kontrolraadet skal ogsaa saa vidt muligt være uden for de Erhvervsvirksomheder og Erhvervsorganisationer, hvis Forhold umiddelbart berøres af Loven.

Det er rigtigt at foreslaa, at Medlemmerne af Kontrolraadet skal være upartiske, men vi har Erfaring for, hvordan det er gaaet, naar man skal fastsætte Maksimalpriser; man har maattet henvende sig til Erhvervslivet; og ingen behøver at tvivle om, at Erhvervslivets Folk maa tages med paa Raad i alle de Forhold, det her drejer sig om. Man har suspenderet Loven om Tilbud og Efterspørgsel, og man kan saa godt prøve paa at begrænse Virkningerne heraf, men hidtil har alle Erfaringer vist, at dette er umuligt.

Jeg ved ikke, hvor stort Omraade denne Lov skal have, men der kunde være Grund til at stille nogle Spørgsmaal. Jeg kunde have Lyst til at spørge den højtærede Handelsminister, om Kaffeplanen skal reguleres ved Loven. Ingen behøver at være i Tvivl om, hvad der er sket med Hensyn til Kaffeplanen. Man har gennemført en Ordning, hvorefter man kun udsteder Valutaattester til Kaffesorter, der hovedsagelig kvalitetsmæssigt er ringere end dem, der tidligere blev indført, og man har skabt en Vareknaphed, hvis Virkninger er en Fordyrelse af Kaffen med, saa vidt man kan se, ca. 100 pCt. Hvordan man skal kunne skride ind over for en Fordyrelse, som Staten selv direkte har skabt, er mig ikke klart, og det vilde være rart, hvis man kunde faa nogle Oplysninger af den højtærede Handelsminister om, hvordan man vil gribe ind.

Selve Kaffetolden, som er 87½ Øre pr. kg, betyder en meget ringe Fordyrelse i Forhold til de Priser, vi i Øjeblikket har paa Kaffe. Efter de Oplysninger, jeg har liggende for mig, var Prisen paa raa Kaffe, frit i dansk Havn, ufortoldet, i Januar for de dyreste Sorter godt 1 Kr. pr. kg og for de billigste Sorter ca. 70 Øre pr. kg. Lægger man dertil Kaffe-tolden paa 87½ Øre pr. kg, og tilføjer man rimelige Udgifter til Assurance og andre Ting, faar man en Kaffepris paa højst 2 Kr. pr. kg. Ved Brændingen opstaar der et Svind paa ca. en Fjerdedel. Men Udsalgsprisen paa Kaffe er i Dag mellem

4—5 Kr. pr. kg. Importørerne har lavet en Slags Sammenslutning, de faa Importører, der har opnaaet den Fordel at maatte importere, tjener tykt, og de Detailhandlere, der ikke har Importret, maa, efter hvad der er oplyst for mig, betale en højere Pris end de Detailhandlere, der har denne Ret. Her er der et vidt Felt for Priskontrollen at sætte ind paa.

Man kunde ogsaa spørge den højtærede Handelsminister, om Briketfabrikken i Kaas falder ind under dette Lovforslags Bestemmelser. Bestemmelserne i Tysklandsoverenskomsten, hvorefter Indførselen af Briketter til Nordjylland begrænsedes, har muliggjort en Deling af Landet i Salgszoner, saaledes at Vendelboerne skal betale en højere Pris for Kaasbriketterne end Øerne; idet man har begrænset Indførselen af tyske Briketter, har man skabt Mulighed for Prisforhøjelse der, hvor man er fritaget for Konkurrence, altsaa en særlig Fordel for Fabrikken, for Staten og for Nordjysk Kulkompagni, som er den anden store Aktionær. Her er et vældigt Felt for Prisregulering, men jeg tvivler om, at man bruger Loven her.

Nu hørte jeg, at det ærede Medlem Hr. Hassing Jørgensen gav Udtryk for mange Betænkeligheder, som kunde tyde paa, at Loven kommer til at se lidt anderledes ud end det fremsatte Lovforslag. Det ærede Medlem talte noget om, at det gjorde jo ikke noget, at der var nogle; der havde det godt. Nej, det gør ikke noget, men det gør i høj Grad noget, naar den Fordyrelse af Varerne, som følger af de iværksatte Foranstaltninger, betales bl. a. af det Landbrug, som er i Vanskeligheder, og hvis vi vil se nærmere paa disse Forhold, saa vil det vise sig, at Landbrugs-krisen hovedsagelig er skabt ved, at der er nogle, der har det for godt, og derfor er der mange, som skal betale de Fordele, som enkelte faar. Nogle faa Mennesker bliver rigere, og de mange bliver fattigere. Det er det Resultat, man har naaet gennem alle de Organer, man nu har skabt for at begrænse Varemængden.

Det er interessant at vide, at Valuta-centralens Administration koster mere end Rigsdagens Administration. Hvis vi nu skal prøve paa at gaa den anden Vej og skabe Foranstaltninger, der regulerer tilbage igen, saa tror jeg, man skal have omtrent lige saa mange Organer, som man nu har skabt for at fordyre Varerne; det er ogsaa en Slags Beskæftigelsespolitik, man her er inde paa. Men jeg tror, Resultatet bliver negativt, jeg tror, det eneste sikre,